

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

*Dohoda
smlouby
právní pomoci*

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1969

V Praze dne 3. března 1969

Číslo 8

8

Dohoda mezi vládou ČSSR a SSSR *uzn 20/1969 SB*
o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených
s dočasným pobytem sovětských vojsk na území ČSSR

V souladu se Smlouvou mezi vládou ČSSR a vládou SSSR *11/1969 SB* o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR byla v Praze dne 7. února 1969 podepsána a tímž dnem vešla v platnost Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk na území ČSSR (dále jen "Dohoda"). Při příležitosti podepsání Dohody vyměnili si vedoucí československé a sovětské vládní delegace dopisy obsahující další pro všechny orgány závazné ujednání v souvislosti s poskytováním vzájemné právní pomoci.

Z této Dohody, která je přílohou tohoto rozkazu, vyplývají úkoly i pro orgány federálního ministerstva vnitra. V poznámkách k Dohodě jsou pak zapracovány i základní otázky řešené v dopisech, které si vyměnili dne 7. února 1969 vedoucí vládních delegací.

K tomu u k l á d á m

náčelníkům všech součástí a útvarů federálního ministerstva vnitra, aby s obsahem Dohody podrobně seznámili své podřízené a dbali na důsledné dodržování jejich ustanovení.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Čj.: SV-3674/40-68

Ministr vnitra ČSSR
Jan P e l n á ř v.r.

Obdrží: ministr vnitra ČSSR,
státní tajník v MV,
náměstci ministra vnitra ČSSR,
náčelníci všech součástí a útvarů
federálního ministerstva vnitra

Z á z n a m

S rozkazem a s přílohou byli seznámeni (dne-kým): _____

Opatření učiněná k provedení rozkazu: _____

Datum: _____ Podpis náčelníka: _____

Příloha k RMV ČSSR č. 8/1969

D O H O D A

MEZI VLÁDOU ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY A VLÁDOU
SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK O POSKITOVÁNÍ
VLÁJEMNÉ BRÁVNÍ POMOCI VE VĚCECH SPOJENÝCH S DOČASNÝM POBYTEM
SOVĚTSKÝCH VOJSK NA ÚZEMÍ ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY.

O B S A H

Text Dohody mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

ODDÍL I

	čl.	str.
Všeobecné zásady	1 - 8	3

ODDÍL II

Právní pomoc v trestních věcech	9 - 22	8
---------------------------------	--------	---

ODDÍL III

Projednávání přestupků	23, 24	14
------------------------	--------	----

ODDÍL IV

Právní pomoc v občanskoprávních věcech	25 - 27	15
--	---------	----

ODDÍL V

Závěrečná ustanovení	28, 29	16
----------------------	--------	----

Stručné poznámky, které jsou připojeny k textu Dohody, připravil právní odbor MV ČSSR.

Tyto poznámky mají většinou odkazový charakter a poukazuje se v nich zejména na příslušné články Smlouvy mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky, která byla podle

psána v Praze dne 16. října 1968 a schválena Národním shromážděním dne 18. října 1968.

V poznámkách jsou též uvedeny odkazy na domluvu mezi vedoucími vládních delegací ČSSR a SSSR, která je obsažena v dopisech, které si při příležitosti podepsání Dohody vyměnili dne 7. února 1969. Tato domluva zavazuje všechny orgány obou států.

V rámci této domluvy bylo též dohodnuto, že rozhodování v otázkách vzetí k trestní odpovědnosti a vazby sovětských vojáků dočasně se nacházejících na území Československé socialistické republiky provádí se tímto způsobem, jako se tyto otázky rozhodují ve vztahu k vojákům Československé lidové armády. Ostatní otázky, které řeší tato domluva a které jsou důležité pro správnou aplikaci Dohody, jsou obsaženy v poznámkách k jednotlivým článkům Dohody.

Při aplikaci Dohody je třeba vycházet z našeho právního řádu a ze Smlouvy mezi vládami ČSSR a SSSR o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojáků na území ČSSR, která obsahuje odchylky a výjimky z jurisdikce československých orgánů. Tyto změny byly takové povahy, že si vyžádaly souhlas Národního shromáždění. Jinak Smlouva obsahuje ustanovení, že na území našeho státu platí výlučně československý právní řád.

Podle článku 9 odst. 1 Smlouvy trestné činy, které spáchají sovětské vojáci, vyšetřuje vojenská prokuratura a jsou projednávány orgány vojenské justice ČSSR. Při odhalování a objasnování trestných činů sovětských vojáků budou poskytovat čs. vojenské prokuratuře potřebnou pomoc i orgány SNB. Tyto orgány zahájí trestní stíhání a provedou neodkladné úkony, jež vedou k vypátrání pachatele a k shromáždění důkazů, nelze-li dosáhnout, aby tyto úkony provedly orgány čs. vojenské prokuratury. Orgány čs. vojenské prokuratury jsou oprávněny dávat orgánům SNB pokyny k provedení úkonů nutných pro vyšetřování.

D O H O D A

MEZI VLÁDOU ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY A VLÁDOU SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK O POSKYTOVÁNÍ VZÁJEMNÉ PRÁVNÍ POMOCI VE VĚCÍCH SPOJENÝCH S DOČASNÝM POBYTEM SOVĚTSKÝCH VOJSK NA ÚZEMÍ ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Vláda Československé socialistické republiky a vláda Svazu sovětských socialistických republik v souladu se Smlouvou mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky, podepsanou v Praze dne 16. října 1968, rozhodly se uzavřít tuto Dohodu a dohodly se na tomto:

ODDÍL I

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Článek 1

/1/ Příslušné orgány smluvních stran si poskytují navzájem právní pomoc v trestních, občanskoprávních^{+/} a

+/ Podle této Dohody se poskytuje právní pomoc v občanskoprávních věcech v rozsahu stanoveném v článku 10 Smlouvy mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR (dále jen "Smlouva"); tyto otázky jsou upraveny v člancích 25 až 27 Dohody.

Jiné otázky občanskoprávního charakteru nutno řešit podle Smlouvy mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních ze dne 31. srpna 1957 (vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 29/1958 Sb.).

- 4 -

správních věcech, spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

/2/ Právní pomoc se poskytuje prováděním jednotlivých procesních úkonů, zejména znaleckých posudků, výsledků obviněných, svědků, znalců a jiných osob, odnětím věci, ohledáním místa činu a předmětu trestného činu, jakož i předáváním věcných důkazů a písemností, doručování písemností, zabezpečování účasti obviněných, svědků a jiných osob při úkonech apod. V rámci právní pomoci budou rovněž příslušným československým orgánům poskytovány údaje, charakterizující osoby příslušející k sovětským vojskům a členy jejich rodin, které jsou trestně stíhány ve věcech spadajících do československé jurisdikce x/

+/ Pod pojmem "správní věci" rozumí Dohoda přestupky a provinění podle zákonů ČSSR - viz článek 24 písm. b/ Dohody.

++/ Osobou příslušející k sovětským vojskům se rozumí: příslušník Sovětské armády (sovětský voják) a civilní osoba, která je sovětským občanem a pracuje v útvarcích sovětských vojsk - viz článek 14 odst. 1 Smlouvy.

+++/ Členem rodiny osoby příslušející k sovětským vojskům se rozumí manželka, dítě (pokud neuzavřelo sňatek) a blízký příbuzný, pokud je odkázán na výživu osoby příslušející k sovětským vojskům - viz článek 14 odst. 2 Smlouvy.

x/ Při trestných činech a přestupcích (proviněních), které na území ČSSR spáchají osoby příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin, se uplatňuje československé právo a působí čs. soudy, prokuratura a jiné příslušné orgány. Trestné činy, které spáchají sovětské vojáci (příslušníci Sovětské armády), vyšetřuje vojenská prokuratura a jsou projednávány orgány vojenské justice ČSSR - viz článek 9 odst. 1 Smlouvy.

Do československé jurisdikce n e s p a d a j í :

a/ případy, kdy osoby příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin spáchají trestné činy nebo přestupky pouze proti SSSR, jakož i proti osobám příslušejícím k sovětským vojskům nebo členům jejich rodin;

b/ případy, kdy uvedené osoby spáchají trestné činy nebo přestupky při plnění služebních povinností v prostorech stálých posádek vojenských útvarů.

V případech ad a/ a b/ jsou příslušné sovětské soudy, prokuratura a jiné orgány, které jednájí podle sovětského práva - viz článek 9 odst. 2 Smlouvy.

/3/ Pro poskytování právní pomoci jsou příslušné tyto orgány:

z československé strany - prokuratury, soudy, vyšetřovací a vyhledávací orgány Sboru národní bezpečnosti oprávněné konat přípravné řízení trestní, národní výbory a jiné orgány povolané k objasňování a k projednávání přestupků;

ze sovětské strany - orgány vojenské prokuratury, vojenské soudy, představitelé velení sovětských vojsk v Praze a Bratislavě a vojenští velitelé posádek sovětských vojsk.

Článek 2

Při poskytování právní pomoci se dožadáný orgán řídí právním řádem svého státu.

Článek 3

/1/ Při poskytování právní pomoci se příslušné československé a sovětské orgány uvedené v článku 1 odstavci 3 této Dohody stýkají navzájem bezprostředně.

/2/ V případech, které nesnesou odkladu, obrazejí se příslušné československé orgány na nejbližšího vojenského velitele posádky nebo na představitel velení sovětských vojsk v Praze nebo Bratislavě.

/3/ Je-li dožadán nepřislušný orgán, neprodleně předá věc příslušnému orgánu a vyrozumí o tom orgán dožadující.

Článek 4

/1/ Po provedení dožadání o právní pomoc odešle dožadáný orgán všechny soustředěné materiály orgánu dožadujícímu.

/2/ Nemůže-li být písemnost doručena na adresu označenou v dožadání anebo není-li adresa známa, učiní dožadáný orgán

z vlastní iniciativy nezbytná opatření ke zjištění adresy.

/3/ Nemohla-li být právní pomoc poskytnuta, dožádánský orgán je povinen vyrozumět dožadující orgán o okolnostech, které brání provedení dožádání.

Článek 5

Právní pomoc si poskytují smluvní strany bezplatně. Náklady spojené s provedením dožádání o právní pomoc nese strana, která dožádání provádí.

Článek 6

Ve vzájemné styku při poskytování právní pomoci používají československé orgány českého nebo slovenského jazyka, sovětské orgány ruského jazyka.

Článek 7

Při projednávání svých věcí před soudy, na prokuraturách, před orgány vyšetřování a vyhledávání Sboru národní bezpečnosti nebo před jinými československými orgány mají osoby příslušející k sovětským vojskům a členové jejich rodin ve všech stádiích řízení, jakož i při výkonu trestu, též práva a povinnosti jako občané Československé socialistické republiky.

Totéž platí při projednávání přestupků.

Článek 8

/1/ Žádosti o postoupení nebo převzetí jurisdikce v jednotlivých věcech podle článku 9 odstavce 4 Smlouvy o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé sociali-

stické republiky ze dne 16. října 1968 ^{*/} předkládají a o nich rozhodují:

- a) jde-li o příslušníky sovětských vojak z československé strany - hlavní vojenský prokurátor nebo vojenské kolegium Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky,
ze sovětské strany - vojenský prokurátor nebo vojenský soud Střední skupiny vojak;
- b) jde-li o civilní osoby, které jsou sovětskými občany a pracují v útvech sovětských vojak a o členy rodin osob příslušajících k sovětským vojskům,
z československé strany - Generální prokuratura nebo Nejvyšší soud Československé socialistické republiky,
ze sovětské strany - vojenský prokurátor nebo vojenský soud Střední skupiny vojak,
podle toho, u koho věc je nebo bude.

/2/ Stejným způsobem a blahovlně řeší se otázka, která strana bude uskutečňovat jurisdikci v případě, že osoba příslušající k sovětským vojskům nebo člen rodiny osoby příslušající k sovětským vojskům spáchá několik trestných činů, z nichž některý spadá do jurisdikce příslušných sovětských orgánů a další do jurisdikce příslušných československých orgánů. Přitom strany berou v úvahu stupeň závažnosti a charakter každého ze spáchaných trestných činů a také jiné okolnosti, vztahující se ke skutku a osobě obviněného.

Ve všech těchto případech si strany navzájem poskytují všemi prostředky právní pomoc k všestrannému a úplnému objasnění

^{*/} Podle článku 9 odst. 4 Smlouvy "Příslušné československé a sovětské orgány mohou vzájemně žádat o postoupení nebo převzetí jurisdikce v jednotlivých případech uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku (článek 9). Takové žádosti budou posuzovány blahovlnně." Příslušnými orgány jsou orgány uvedené v článku 8 Dohody.

okolnosti všech trestných činů spáchaných obviněným +/.

ODDÍL II

PRÁVNÍ POMOC V TRESTNÍCH VĚCÍCH

Článek 9

/1/ Příslušné sovětské orgány oznamují neprodleně příslušným československým orgánům ++/ trestné činy a přestupky, které se jim staly známými a byly spáchány osobami příslušejícími k sovětským vojskům nebo členy jejich rodin, jestliže poškozenými jsou fyzické nebo právnické osoby Československé socialistické republiky, nebo jestliže škoda byla způsobena fyzickým nebo právnickým osobám třetích států na území Československé socialistické republiky +++/.

/2/ Příslušné československé orgány oznamují neprodleně příslušným sovětským orgánům trestné činy a přestupky, které se jim staly známými a byly spáchány osobami příslušejícími k sovětským vojskům nebo členy jejich rodin, jakož i trestné činy a přestupky, které se jim staly známými a byly spáchány občany Československé

+/ Článek 8 Dohody řeší otázky postupování a převzetí jurisdikce v případě trestných činů osob příslušejících k sovětským vojskům a členů jejich rodin. Postoupení a převzetí jurisdikce v případech přestupků (provinění) osob příslušejících k sovětským vojskům řeší Dohoda v článku 23 odst. 1. U členů rodin osob příslušejících k sovětským vojskům nepřichází postoupení a převzetí jurisdikce v případě přestupků (provinění) v úvahu, protože stran těchto osob sovětské vojenské velitelé nemají kázenskou pravomoc (článek 23 odst. 1 Dohody)

++/ Příslušnými sovětskými a československými orgány pro poskytování právní pomoci jsou orgány uvedené v článku 1 odst. 3 Dohody. O žádostech o postoupení nebo převzetí jurisdikce (článek 9 odst. 4 Smlouvy) rozhodují však pouze orgány uvedené v článku 8 odst. 1 Dohody.

+++/ Na článek 9 odst. 1 navazuje článek 10 odst. 1 Dohody. Srovn. též článek 16 odst. 1 písm. a) Dohody.

socialistické republiky nebo třetích států, a které se dotýkají zájmů sovětských vojsk, nebo jestliže poškozenými jsou osoby příslušející k nim nebo členové jejich rodin ^{*/}.

Článek 10

/1/ Příslušné sovětské orgány ve věcech patřících do jejich jurisdikce, v nichž budou poškozeny fyzické nebo právnické osoby Československé socialistické republiky nebo fyzické či právnické osoby třetích států na území Československé socialistické republiky, oznamují příslušným československým orgánům výsledky vyšetřování a rozhodnutí v těchto věcech, informují je na jejich žádost o stavu věci, zasílají opisy obžalob, oznámení o zahájení soudního projednávání a opisy vynesných rozsudků nebo usnesení, jimiž se řízení ve věci ukončuje.

/2/ Příslušné československé orgány oznamují ve věcech patřících do jejich jurisdikce nejbližšímu vojenskému prokurátorovi posádky sovětských vojsk každý případ zahájení trestního stíhání osob příslušejících k sovětským vojskům nebo členů jejich rodin, zasílají opisy obžalob, oznámení o zahájení soudního projednávání a opisy vynesných rozsudků nebo usnesení, jimiž se řízení ve věci ukončuje.

/3/ Příslušné československé orgány rovněž oznamují příslušným sovětským orgánům výsledky vyšetřování a rozhodnutí ve věcech trestné činnosti občanů Československé socialistické republiky neb občanů třetích států nacházejících se na území Československé socialistické republiky, pokud se dotýká zájmů sovětských vojsk, neb jestliže poškozenými jsou osoby příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin.

Článek 11

Příslušné československé orgány poskytují příslušným sovětským

*/. Na článek 9 odst. 2 navazuje článek 10 odst. 2 a 3 Dohody.
Srovn. též článek 14 Dohody.

orgánům pomoc při stíhání trestné činnosti osob příslušajících k sovětským vojskům nebo členů jejich rodin v případech, patřících do sovětské jurisdikce. Zejména budou činit opatření ke zjištění totožnosti pachatele, k jeho vypátrání a zadržení, podle možnosti zajišťovat stopy trestného činu a věcné důkazy a rovněž napomáhat, aby příslušné sovětské orgány obdržely svědecké výpovědi občanů Československé socialistické republiky a občanů třetích států +/.

Článek 12

/1/ V prostorech stálých posádek sovětských vojenských útvarů ++/ provádějí na dožádání příslušných československých orgánů všechny procesní úkony příslušné sovětské orgány v rámci právní pomoci. Totéž se týká ohledání, zadržení a odnětí poštovních a jiných dopravovaných zásilek a nákladů, zasílaných a přijímaných sovětskými vojsky, osobami příslušajících k sovětským vojskům a členy jejich rodin.

Při provádění procesních úkonů mohou být přítomni se souhlasem příslušným sovětských orgánů zástupci příslušných československých orgánů.

/2/ Při stíhání trestných činů spadajících do jurisdikce sovětských orgánů provádějí na dožádání příslušných sovětských orgánů všechny procesní úkony, týkající se československých občanů

+/ Viz článek 12 odst. 2 Dohody.

++/ Podle domluvy vedoucích delegací vlád SSSR a ČSSR ze dne 7. února 1969 pojem "prostor stálých posádek vojenských útvarů" (článek 9 odst. 2 písm. b) Smlouvy) zahrnuje:

- území vojenských prostorů určených vládou ČSSR k používání sovětskými vojsky;
- místa umístění vojenských útvarů a jiných vojenských objektů (letišť, sklady, základny, kasárna, vojenská sídliště atd.);
- pozemky a budovy zvláště vyhrazené vládou ČSSR nebo místními orgány v obcích pro ubytování osob příslušajících k sovětským vojskům a jejich rodin;
- výcvikové prostory, střelnice, cvičiště v době jejich používání velitelstvem sovětských vojsk.

nebo občanů třetích států, příslušné československé orgány +/.

V těchto případech může být se souhlasem příslušných československých orgánů přítomen při provádění jednotlivých procesních úkonů vojenský prokurátor sovětských vojsk nebo jeho zástupce.

Článek 13

Zadržení nebo vazbu ++/ osob příslušejících k sovětským vojskům nebo členů jejich rodin ve věcech spadajících do československé jurisdikce s výjimkou případů, kdy osoba byla přistížena na místě spáchání trestného činu nebo se skrývá a byla odhalena mimo prostor stálé posádky sovětských vojenských útvarů, vykonávají na základě určení příslušných československých orgánů příslušné sovětské orgány. Takové osoby budou neprodleně předány příslušným československým orgánům.

Příkaz k dodání do vazby musí obsahovat údaje o místě, času a okolnostech spáchání trestného činu.

Článek 14

Příslušné československé orgány uvědomí neprodleně nejbližšího vojenského prokurátora sovětských vojsk a vojenského velitele posádky nebo představitele velení sovětských vojsk v Praze nebo Bratislavě o zadržení nebo vzetí do vazby osoby příslušející k sovětským vojskům nebo člena rodiny osoby příslušející k sovětským vojskům.

+/ Všechny procesní úkony ve věcech spadajících do jurisdikce sovětských orgánů, které se týkají občanů ČSSR a třetích států, provádějí výlučně československé orgány.

++/ Vazbou se zde rozumí provedení příkazu k dodání do vazby (§ 69 tr. ř.), nikoliv výkon vazby; vazba se vykonává v příslušných československých ústavech.

- 12 -

Článek 15

Příslušné československé orgány předvolávají k výslechu osoby příslušející sovětským vojskům^{+/} prostřednictvím příslušných sovětských orgánů. Výslech těchto osob se provádí v souladu s československým právním řádem s přihlédnutím k zájmům bezpečnosti sovětských vojáků.

Článek 16

/1/ Dovolí-li se příslušné sovětské orgány, že občan československé socialistické republiky nebo třetího státu spáchal trestný čin proti sovětským vojskům, proti osobám k nim příslušejícím nebo proti členům jejich rodin,

- a) uvědomí o tom neprodleně příslušné československé orgány^{++/}
- b) do příchodu zástupce příslušných československých orgánů učiní v prostorech stálých posádek sovětských vojenských útvarů nezbytná opatření k zajištění stop a důkazů trestného činu a v případě nutnosti opatření ke zjištění totožnosti osoby, která spáchala trestný čin.

/2/ Zadrží-li osoba příslušející k sovětským vojskům nebo člen rodiny osoby příslušející k sovětským vojskům občan československé socialistické republiky nebo třetího státu na místě trestného činu spáchaného proti sovětským vojskům, osobám k nim příslušejícím nebo členům jejich rodin, předá neprodleně zadrženou osobu nejbližšímu příslušnému československému orgánu^{+++/}

/ Členové rodin osob příslušejících k sovětským vojskům se předvolávají přímo.

^{++/} Na článek 16 odst. 1 písm. a/ navazuje článek 10 odst. 3 Dohody.

^{+++/} Oprávnění zadržet osobu, která byla přistižena při trestném činu, vyplývá z ustanovení § 76 odst. 2 tr. ř.; zadržení musí být provedeno jen za podmínek uvedených v tomto zákoně; ustanovení a zadržaná osoba musí být ihned odevzdána československým orgánům.

Článek 17

V průběhu přípravného a soudního řízení trestního před příslušnými československými orgány ve věcech týkajících se osob příslušejících k sovětským vojákům a členů jejich rodin může vojenský prokurátor sovětských voják nebo jeho zástupce se souhlasem příslušného československého orgánu být přítomen při provádění jednotlivých procesních úkonů, navštěvovat osobu ve vazbě a v nutných případech rovněž nahlížet do spisů věci se týkajících.

Článek 18

Ve věcech trestních činů patřících do československé jurisdikce spáchaných osobami příslušejícími k sovětským vojákům nebo členy jejich rodin na území Československé socialistické republiky působí československé soudy, a to:

- a) v trestních věcech příslušníků sovětských voják československé vojenské soudy věcně a místně příslušné;
- b) v trestních věcech ostatních osob československé soudy věcně a místně příslušné.

Článek 19

Při použití ustanovení zákonů Československé socialistické republiky o veřejnosti soudního projednávání se bude přihlížet k zájům bezpečnosti sovětských voják.

Článek 20

V trestním řízení proti osobám příslušejícím k sovětským

- */ Ostatními osobami jsou:
- civilní osoby, které jsou sovětskými občany a pracují v útvarech sovětských voják a
 - členové rodin osob příslušejících k sovětským vojákům.

vojskům nebo členům jejich rodin ve věcech, které patří do československé jurisdikce, obviněný může požádat o ustanovení obhájce přímo nebo prostřednictvím příslušných sovětských orgánů.

Článek 21

Výkon rozsudku československého soudu v trestních věcech osob příslušejících k sovětským vojskům a členů jejich rodin provádějí příslušné československé orgány.

Článek 22

Jestliže příslušný československý orgán předá v souladu s československými zákony trestní věc týkající se příslušníka sovětských vojsk ke kázeňskému vyřízení, je příslušný sovětský velitel oprávněn uložit kázeňský trest, o čemž vyrozumí příslušný československý orgán.

ODDÍL III

PROJEDNÁVÁNÍ PŘESTUPKŮ

Článek 23

/1/ Příslušné československé orgány oznamují nejbližšímu vojenskému veliteli nebo představiteli velení sovětských vojsk v Praze nebo Bratislavě přestupky, jichž se dopustily osoby příslušející k sovětským vojskům, za účelem pohnání viníků ke kázeňské odpovědnosti.

/2/ Přestupky spáchané členy rodin osob příslušejících k sovětským vojskům projednávají příslušné československé orgány při

Článek 24

Při výkladu této Dohody

- a) pod pojmem "přestupky" se rozumí podle zákonů Československé socialistické republiky i provinění;
- b) pod pojmem "správní věci" (čl. 1 této Dohody) se rozumí podle zákonů Československé socialistické republiky přestupky a provinění.

ODDÍL IV

PRÁVNÍ POMOČ V OBČANSKOPRÁVNÍCH VĚCECH

Článek 25

/1/ Nároky na náhradu škody podle článku 10 odstavce 2 Smlouvy o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky ze dne 16. října 1968, uplatněné proti osobám příslušejícím k sovětským vojskům nebo členům jejich rodin, projednávají místně příslušné československé soudy.

/2/ Je-li osoba, která škodu způsobila, neznámá, příslušné orgány smluvních stran si poskytují vzájemnou pomoc k jejímu zjištění.

Článek 26

Při soudním projednávání nároků na náhradu škody proti osobám příslušejícím k sovětským vojskům a členům jejich rodin může vedení sovětských vojsk jmenovat/zástupce oprávněného jednat před soudem na základě písemné plné moci.

Článek 27

/1/ Osoby příslušející k sovětským vojskům a členové jejich rodin - účastníci občanskoprávního řízení jsou osvobozeni od složení jistoty na náklady soudního řízení.

/2/ Osoby uvedené v odstavci 1 jsou v řízení před československými soudy rovněž osvobozeny od poplatků, náloh a jiných nákladů za těchto podmínek a v totéž rozsahu jako občané Československé socialistické republiky. Doklady o osobních a rodinných poměrech, jakož i o poměrech výdělkových a majetkových vydávají příslušné sovětské orgány.

ODDÍL V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 28

Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem podpisu. Dohoda se vztahuje na věci vzniklé po dni 18. října 1968 +/.

Článek 29

Dohoda zůstává v platnosti, pokud bude platit Smlouva mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky podepsaná v Praze dne 16. října 1968, a může být změněna na základě vzájemného souhlasu smluvních stran.

+/ Podle domluvy vedoucích delegací vlád SSSR a ČSSR ze dne 7. února 1969 je třeba rozumět pod pojmem "věci vzniklé po 18. říjnu 1968" trestné činy, provinění a přestupky spáchané po 18. říjnu 1968 a občanské věci o právních vztazích vzniklých po této době.

Vzniknou-li při provádění Dohody sporné otázky, budou řešeny vzájemnou dohodou zmocněnci obou smluvních stran.

Dáno v Praze dne 7. února 1969 ve dvou původních vyhotoveních, každé v českém a ruském jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za vládu Československé
socialistické republiky

JUDr. Bohuslav Kučera

ministr Československé
socialistické republiky

Za vládu Svazu sovětských
socialistických republik

Alexandr Nikolajevič Mišutin

předseda Právní komise při
radě ministrů Svazu sovětských
socialistických republik